

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

18. september 2018
18/04868-30

Indhold

Bemyndigelsesforordningen: Forslag til ændring af Rådets forordning nr. 2015/1588 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse former for horisontal statsstøtte, KOM (2018) 398..... 2

Bemyndigelsesforordningen: Forslag til ændring af Rådets forordning nr. 2015/1588 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse former for horisontal statsstøtte, KOM (2018) 398

Notatet er en opdatering af grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2018. Ændringerne er fremhævet med fed/kursiv.

1. Resumé

Forslaget indebærer en ændring af Rådets forordning nr. 2015/1588 og har til formål at forbedre samspillet mellem EU-støtteprogrammer og statsstøttereglerne.

*Med forslaget bemyndiges Kommissionen til at fritage to specifikke EU-støtteordninger fra Kommissionens forordning nr. 651/2014. Der er tale om støtteprogrammerne "InvestEU" og "Interreg". **Forslaget vil betyde, at det vil blive administrativt lettere for medlemsstaterne at yde støtte gennem disse EU-programmer.***

*Generelt er det vigtigt for **regeringen**, at EU's støtteprogrammer er underlagt statsstøttekontrol, herunder når de forvaltes af medlemsstaterne.*

***Regeringen** kan støtte ændringen, idet omfang Kommissionen har tilstrækkelig praksis **med disse støtteprogrammer** til at kunne fastlægge generelle, klare kriterier for forenelighed **med statsstøttereglerne**.*

Endvidere finder regeringen, at Kommissionen skal sikre, at statsstøtte ikke anvendes til udflytning af arbejdspladser.

2. Baggrund

Kommissionen har den 6. juni 2018 fremsat forslag til ændring af Rådets forordning nr. 2015/1588 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på visse former for horisontal statsstøtte, KOM (2018) 398 (herefter bemyndigelsesforordningen). Forslaget er oversendt til Rådet den 6. juni 2018 i dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 107 vedr. forbud mod statsstøtte og artikel 108 vedr. undtagelser fra forbuddet. Forslaget skal behandles efter proceduren i TEUF artikel 109 hvorefter Rådet, på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, kan bemyndige

Kommissionen til at fastlægge betingelser for anvendelsen af krav om forudgående anmeldelse og godkendelse af statsstøtte.

Vedtagelse af forslaget vil medføre, at Kommissionen kan ændre forordning nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (herefter gruppefritagelsesforordningen). Gruppefritagelsen indeholder betingelser for fritagelse af forskellige typer af støtte, fx støtte til små og mellemstore virksomheder, støtte til forskning og udvikling, støtte til miljøformål etc. Kommissionen oplyser, at man forventer at kunne sende et udkast til ændring af gruppefritagelsesforordningen til medlemsstaterne inden årets udgang. Det kommende forslag til ændring af gruppefritagelsen skal behandles efter proceduren i Bemyndigelsesforordningen, hvorefter Kommissionen kan fastsætte kriterier for støttens forenelighed med statsstøttereglerne, efter høring af interesserede parter og konsultation af medlemsstaternes rådgivende udvalg. Der bliver tale om en målrettet ændring af gruppefritagelsen vedrørende EU-støtteprogrammer.

EU-støtteprogrammer, der forvaltes centralt af Kommissionen, er ikke omfattet af statsstøttereglerne i TEUF artikel 107 og 108. Kommissionen sikrer, at de EU-støtteprogrammer, der forvaltes centralt, bygger på grundlæggende statsstøtteprincipper. Det vil bl.a. sige, at støtten udgør et supplement til private investeringer, at der er transparens omkring den ydede støtte, og at støtteeffekten er genstand for en vurdering.

I det omfang medlemsstaterne har beføjelser til at forvalte midlerne i EU-støtteprogrammerne, herunder hvis medlemsstaterne stiller yderligere nationale midler til rådighed, finder statsstøttereglerne anvendelse. Hvis der er tale om statsstøtte, må en medlemsstat ikke iværksætte støtten, før den er anmeldt og godkendt af Kommissionen.

Som følge af statsstøttereformen i 2014 bliver omkring 97 % af al ny statsstøtte i dag ydet af medlemsstaterne uden forudgående anmeldelse, fordi støtten opfylder betingelserne i Kommissionens gruppefritagelsesforordning.

Det bemærkes, at der fortsat vil skulle ske anmeldelse til og godkendelse af Kommissionen, såfremt den støtte medlemsstaterne yder, *ikke* lever op til de fastsatte kriterier i gruppefritagelsen.

3. Formål og indhold

Med forslaget bemyndiges Kommissionen til at gruppefritage følgende EU-støtteprogrammer via gruppefritagelsesordningen:

- National støtte der supplerer EU-støtteprogrammer (det såkaldte InvestEU).
- Projekter der støttes af EU-programmer for europæisk territorialt samarbejde (Interreg)¹

Gennemføres dette, ved en ændring af gruppefritagelsesforordningen, vil medlemsstaterne kunne yde støtte inden for de to EU-støtteprogrammer uden at skulle anmelde støtten til Kommissionen først. Formålet er at gøre det lettere for medlemsstaterne at administrere EU-støtteprogrammerne – samtidig med at statsstøttere reglerne overholdes.

National støtte der supplerer EU-støtteordninger (InvestEU)

InvestEU-programmet forvaltes af Kommissionen og er en videreførelse af Investment Plan for Europe (Juncker planen), der indeholder en række EU-finansieringsinstrumenter til støtte af investeringer, innovation og beskæftigelse i EU, herunder via EU-budgetgarantier. **InvestEU-fonden bygger på grundlæggende statsstøtteretlige principper. Med forslaget vil medlemsstaters støtte, der supplerer finansiering fra InvestEU-fonden, kunne omfattes af gruppefritagelsen.**

Ifølge den gældende bemyndigelsesforordning kan Kommissionen kun udstede gruppefritagelsesforordninger på områder, hvor den har **”tilstrækkelig erfaring til at fastlægge generelle kriterier for forenelighed²”**. **Gruppenfritagelsen kan således kun omfatte støtte på områder, hvor Kommissionen har et godt kendskab til markedet, og tilstrækkelig praksis fra sine afgørelser, til på forhånd at fastslå, hvad der er foreneligt med statsstøttere reglerne.**

Kommissionen oplyser i forbindelse med fremsættelsen af forslaget, at den på baggrund af sin praksis, nu finder det muligt at fastsætte klare betingelser for at denne type kan støttes forenelighed med TEUF 107 og 108.

---

¹ Udover det konkrete ændringsforslag har Kommissionen identificeret yderligere ét område, hvor gruppefritagelsen påtænkes ændret. Det gælder støtte til forskning, udvikling og innovation under Seal of Excellence programmet. Denne ændring kræver ikke ændring af Bemyndigelsesforordningen, men nævnes blot i forbindelse med nærværende forslag af hensyn til transparens vedr. det fremtidige arbejde med ændring af gruppefritagelsen.

² Forordning 651/2014, pkt. 4.

Projekter der støttes af EU-programmer for europæisk territorielt samarbejde (Interreg)

EU's samhørighedspolitik **har i mange år støttet projekter, der øger grænseoverskridende samarbejde via EU-støtteprogrammet Interreg. Interreg har således været en del af samhørighedspolitikken siden 1990.** Et Interreg-projekt er kendetegnet ved, at der deltager støttemodtagere fra flere lande i projektet.

I henhold til de gældende regler er statsstøtte til Interreg-projekter allerede fritaget for anmeldelse til Kommissionen på visse områder. Det gælder fx, når støtten ydes til små og mellemstore virksomheder – og når støtten ydes som regionalstøtte til virksomheder af enhver størrelse.

Kommissionen oplyser i forbindelse med fremsættelsen af forslaget, at den har opnået tilstrækkelig erfaring med støtteforanstaltninger til fremme af projekter inden for europæisk territorielt samarbejde til at kunne fastsætte betingelser for at gruppefritage støtte til disse projekter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget behandles af Økonomi og Valutaudvalget (ECON) og har endnu ikke udtalt sig om forslaget. Udvalget forventes at vedtage deres holdning i november 2018.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget hører under EU's enekompetence. *Forslaget behandles efter proceduren i TEUF artikel 109 hvorefter Rådet, på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, kan bemyndige Kommissionen til at fastlægge betingelser for gruppefritaget støtte.*

6. Gældende dansk ret

Statsstøttereglerne følger direkte af TEUF artikel 107 og 108. Det er alene Kommissionen der, under ansvar for EU-domstolen, har kompetence til at afgøre, om statsstøtte er forenelig med **TEUF artikel 107 og 108.**

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det fremsatte forslag er en forordning, der ikke skal implementeres, men vil gælde **direkte** i medlemslandene. Vedtagelse af forslaget vurderes ikke at have yderligere danske lovgivningsmæssige konsekvenser. **Vedtagelse af forslaget vil medføre, at Kommissionen vil udnytte bemyndigelsen til at ændre gruppefritagelsesforordningen.**

Økonomiske konsekvenser

Forslaget medfører ikke i sig selv samfundsøkonomiske, statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at have betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark.

En vedtagelse af forslaget vil gøre det administrativt lettere for medlemsstaterne at yde støtte gennem EU-programmerne InvestEU og Interreg.

8. Høring

Forslaget har været i høring i EU-specialudvalget for Konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist den 25. juni 2018. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Industri og Advokatfirmaet Gorrissen Federspiel.

Dansk Industri (DI) anfører, at man generelt støtter en effektiv og gennemsigtig kontrol med statsstøtte i EU, da det er en forudsætning for at sikre lige konkurrencevilkår på tværs af grænserne. DI anfører endvidere, at det er vigtigt, at en udvidelse af gruppefritagelsesforordningen nøje balanceres i forhold til at understøtte behovet for en effektiv kontrol, herunder sikring af mere disciplin på statsstøtteområdet i de enkelte medlemslande.

Gorrissen Federspiel har anført en mindre præcisering i den danske sprogversion af Kommissionens begrundelse for forslaget.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt er der støtte fra medlemsstaterne til forslaget og flere har udtrykt ønske om en hurtig proces. En gruppe af medlemsstater, herunder Tyskland og Polen ser gerne, at der indføres yderligere undtagelser fra kravet om forudgående anmeldelse til Kommissionen, når medlemsstaterne yder støtte via andre EU-støtteprogrammer. Ungarn og Luxembourg finder at Interreg-programmet helt bør undtages statsstøttekontrol. Det er forventningen, at forslaget vil søges vedtaget af Rådet under det østrigske formandskab.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt ændringer, der har til formål at styrke samspillet mellem EU-støtteprogrammerne og statsstøttereglerne, så det sikres, at der er en hensigtsmæssig sammenhæng mellem de to regelsæt.

Generelt er det vigtigt for Danmark, at EU's støtteprogrammer er underlagt en effektiv statsstøttekontrol, herunder når de forvaltes af medlemsstaterne. Regeringen finder således som et generelt princip, at reglerne for EU-støtteprogrammerne må følge EU's statsstøtteregler. Samtidig er det

vigtigt at sikre en balanceret tilgang, så medlemsstaternes administration af programmerne ikke bliver unødvendig tung. Set ud fra et forvaltningsmæssigt perspektiv er det derfor positivt, at Kommissionen bemyndiges til at gruppefritage medlemsstaternes støtte via InvestEU- og Interreg-programmet.

Regeringen støtter, at det gøres administrativt lettere for medlemsstaterne at yde støtte gennem disse EU-programmer i tråd med den seneste linje fra Kommissionen i statsstøttesager (Statsstøttereformen fra 2014 - 2016). Samtidig noteres det fra regeringens side, at forslaget vil pålægge medlemsstaterne et større ansvar i relation til at sikre overholdelse af statsstøttere reglerne. Det noteres endvidere, at Kommissionen kun kan gruppefritage støtte, når den har så tilstrækkelig praksis og kendskab til området, at den kan fastlægge generelle, klare kriterier for fritagelsen.

Regeringen lægger som et generelt princip vægt på at gruppefritagelse af EU-støtteprogrammer i videst muligt omfang er fokuseret på små og mellemstore virksomheder frem for store virksomheder. Det skyldes, at store virksomheder må antages ikke at have det samme behov for støtte som små- og mellemstore virksomheder.

Regeringen lægger også vægt på, at Kommissionen skal sikre, at statsstøtte ikke anvendes til udflytning af arbejdspladser. Det er ikke hensigten med EU's støtteprogrammer, at der skal kunne ydes økonomisk støtte, der forvrider konkurrencen på det indre marked ved at flytte virksomheder og arbejdspladser fra en medlemsstat i EU til en anden. Det er uacceptabelt og strider mod formålet med programmerne.

Regeringen har noteret sig, at Kommissionen ved sin revision af gruppefritagelsesforordningen i 2017 – bl.a. på baggrund af dansk anmodning herom – har skabt klarhed om, at gruppefritagelsen ikke kan benyttes til at yde regionalstøtte, hvis støtten vil medføre udflytning af arbejdspladser. Regeringen vil i forbindelse med den kommende ændring af selve gruppefritagelsen, lægge vægt på fortsat at sikre, at støtten ikke anvendes til udflytning af arbejdspladser, i det omfang, det kommende forslag ikke allerede omfattes af gruppefritagelsens værn mod dette.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg
Grund- og nærhedsnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2018.